

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. **În străinătate** Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Memoriul băncilor din capitală. — Târgul nostru de efecte. — Banca Plăților Internaționale. — Cursa morții. — Congresul contabililor experți. — Situația. — Inscriverile la școlile superioare de comerț. — *Cronică:* Fuziuni de bănci ardeleni. O statistică a Poștei române. Birou comun de lichidare a operațiilor de bursă. La Banca Franco-Română, București. Numărul locuitorilor direct producători în România. Indicele de scumpete pe Maiu. — Situațiunea sumară a Băncii Naționale a României. — Cursul Dolorilor la București.

Memoriul băncilor din capitală.

Într'un memoriu prezentat Băncii Naționale a României, în ultimele zile ale săptămânei trecute, de către Asociațiunea Băncilor Române, București, aceasta atrage atențiunea băncii noastre de emisiune asupra rezultatului, ce au produs urcarea taxei de scont și restrângerea creditelor în viața noastră financiară.

Precum se știe Banca Națională a motivat urcarea scontului, cu necesitatea de a-și apăra stocul de devize și de numerar aur, împotriva evaziunii din țară, în urma faptului că băncile de emisiune din străinătate au sporit taxa de scont, și în străinătate se oferea banilor posibilitatea unei rentabilități mai convenabile, decât la noi în țară. Măsura de urcare a taxei de scont — se spunea — a trebuit luată și în interesul menținerii cursului de stabilizare.

Memoriul băncilor arată că motivarea de mai sus este eronată, „specula” asupra diferenței de dobânzi între taxa scontului Băncii Naționale și dobânda din străinătate este exclusă, câtă vreme la noi în țară capitalurile pot fi plasate, în cele mai bune condițiuni de asigurare, cu 14—20%.

Dacă totuși, în primele luni ale a. c. capitaluri importante au trecut granița, aceasta a urmat pentru replătirea unor datorii oneroase, contractate în timpuri grele, când statul și căile ferate în neputință de a face față plăților au apelat la bănci. Și plățile s'au făcut și au trebuit făcute în interesul menținerii creditului în străinătate, deci tot în interesul general al țării.

O perturbațiune însemnată și păgubitoare a provocat în piața financiară și restrângerea neașteptată a creditelor de scont din partea Băncii Naționale. Este o măsură cu totul inoportună aceasta când întregă economia națională a țării suferă încă din cauza greșelilor omenești din trecut și a recoltelor slabe din ultimii doi ani.

Fără a remedia cererile de devize, măsurile Băncii Naționale au contribuit numai la accentuarea și mai mare a crizei de numerar, din țară. Și suferă atât agricultura, cât și industria și comerțul.

În concluziune memoriul băncilor exprimă temerea, că menținerea taxei de scont, actualmente în vigoare, și a măsurilor de restrângere a creditelor de scont, va avea urmări incalculabile pentru țară, va spori considerabil cazurile de neputință de a face față angajamentelor diferite și va spori insolvențele în agricultură, în comerț și industrie — băncile particulare, intermediatoarele creditelor, fiind nevoite să întrerupă cu totul operațiunile.

Memoriul, cum vedem, este finit în termeni categorici și desvâluie cu francheță consecințele nefavorabile ale politicii financiare, inaugurată în ultimele luni de Banca Națională, sub controlul dlui Rist.

Peste memoriul Asociațiunii Băncilor nu va putea trece, cu ușurință, la ordinea zilei, nici chiar Banca Națională, căci în el sunt expuse părerile, nedumeririle și temerile, reprezentanților, celor mai autorizați a finanțelor noastre particulare, deopotrivă de bine reținuți, ca financiari de prima forță și ca buni patrioți.

Răspunsul Băncii Naționale la memoriul Asociațiunii Băncilor, pus în vedere a se da în scris încă în cursul acestei săptămâni, este așteptat cu cel mai mare interes de toate cercurile economice ale țării.

Târgul nostru de efecte.

Fiind vorba ca în cel mai scurt timp să se prezinte parlamentului noua lege a bursei, voi căuta să descriu felul cum funcționează bursa noastră și nevoile ei, cari trebuiesc remediate.

Legea bursei prin art. 38 dă drept agenților oficiali de a se servi de remizieri pentru primirea operațiunilor, ce au de negociat, iar art. 10 al. 6 îi îndreptățește pe remizieri de a intra în sala oficială a bursei.

Dispozițiunea aceasta, scurtă și foarte vagă a legii bursei este întregită de regulamentul bursei, care în art. 80—102 conține o mulțime de obligațiuni și drepturi cu privire la funcționarea remizierilor.

Dintre acestea, așa zicând „de bază”, reglementând posibilitatea de mișcare a remizierilor, sunt dispozițiunile art. 90, cari îi îndreptățesc pe remizieri ca, independent de mijlocitorul pe lângă care sunt acreditați, să poată primi ordine dela clienții lor pentru oricare mijlocitor, și dispozițiunile art. 96 în virtutea cărora pot negocia și încheia în afară de bursa oficială și în tot cursul zilei, orice operațiuni în numele unui mijlocitor oficial. Acesta este târgul liber. Pentru ținerea târgului liber comitetul bursei este obligat a pune la dispoziție o sală specială, iar remizierii au să facă negocierile prin strigări. Practica s'a cam adaptat acestor dispozițiuni legale, dovadă fiind astfel importanța și necesitatea corpului remizierilor în funcționarea târgului nostru de acțiuni și efecte.

De altfel e și firească această evoluție a desfășurării operațiunilor de bursă și atât de ce:

Mijlocitorii oficiali prin jurământul, ce-l prestează, prin numărul redus și caracterul lor privilegiate, mai departe prin situația lor specială, sunt un fel de autorități în bursă. După practica

bursei noastre, principala lor menire este ca prin negocierile făcute întâi în bursa oficială prin strigări, să formeze cursuri oficiale demne de toată încrederea și conforme cu realitatea și a doilea să lichideze operațiunile încheiate.

Aceste preocupări principale, mai departe situația lor specifică arătată mai sus, nu le permit ca să stea ori când — câte-odată în împrejurări delicate — la absoluta dispoziție a băncilor bancherilor, bursierilor și a clienților particulari. În mod firesc deci contactul direct cu clientela bursei cade în mare parte în atribuția remizierilor, cari pentru a o cultiva și menține nu cunosc oboseală și fac câteodată și sacrificii. Contactul acesta direct și așa zicând permanent dintre remizieri și clienți în decursul timpului a creat în rândurile clienților preferințe pentru anumite remizieri. Din considerațiuni diferite, împreunate cu încredere, în felul de a fi serviți.

Aproape toate băncile și clienții mai mari își au remizierii lor permanenți. Ordinele mai importante le încredințează aproape în întregime numai acestora.

Pentru a-și putea servi în toate împrejurările acești clienți — cari sunt stâlpii organismului bursei — este absolut indispensabilă libertatea acordată de art. 90, conform căreia remizierul poate lucra la mijlocitorul oficial, indicat de clientul său.

Dar mai sunt și alte considerațiuni, dictate și situația târgului și alte împrejurări, cari pledează pentru acordarea dreptului remizierilor de a lucra la oricare agent.

Târgul oficial.

La bursa noastră sunt cotate actualmente 188 acțiuni și efecte, din cari 30 se negociază aproape permanent. Avem 18 agenți oficiali, toți îngrămădiți în târgul oficial în corbeii nostru îngust și ocupându-se toți în același timp de toate hărțile. Este o imposibilitate fizică ca cei 18 agenți, în scurt răstimp pe 1 $\frac{1}{2}$ oră, cât durează bursa oficială, să poată concentra și rezolva prin strigări toate ordinele ce le-ar fi încredințate. Corbeii este prea greoiu și prea puțin elastic pentru a putea satisface pretențiunile câte-odată cam exagerate ale reprezentanților băncilor și vizitatorilor. Majoritatea ordinelor acestora se dau remizierilor, nu deodată, ci treptat după cum se prezintă tendința bursei și numai pe durata de câteva minute, așa că remizierul chiar dacă ar voi, nu are timpul fizic necesar de a le preda corbeii spre executare.

Din cauza aceasta, în bursa oficială paralel cu negocierile corbeii, se fac negocierile din culise. Intensitatea acestora sunt cea mai vie ex-

presie a volumului de afaceri și al interesului continuu, ce publicul îl arată pentru fluctuația cursurilor. Negocierea în culise nu este admisă de lege, care dă drept numai agenților oficiali și membrilor corporației bursei să negocieze în târgul oficial. Cum însă ea este o stare de fapt, izvorită din absoluta nevoie a negocierilor, în viitoarea lege trebuie să se aibe în vedere.

Dar târgul oficial nici pe departe nu poate satisface necesitățile de operațiuni ale pieții. De dimineața până seara se ivesc noi și noi clienți, cu fel de fel de transacțiuni. Satisfacerea cererilor acestora este ceva ce nu permite discuțiuni. De altfel și art. 96 din reg. prevede o sală specială pentru negocierile târgului liber. Mișcările acestea sunt astfel de necesități, cari nu se pot suprima și dacă se elimină din angrenajul bursei, ele își caută pe alte căi modalitățile de satisfacere dând naștere la operațiunile ilicite.

Așa se practică lucrurile în bursa noastră și după cum am arătat mai sus ele cadrează cu prescripțiile art. 90 și 96 din regulament. În ultimii ani s'au întâmplat dese furături între agenți și remizieri și agenți și agenți, de pe urma practicii admise de art. 90 și 96. Aproape cu toate ocaziunile s'a încercat remedierea relelor prin luarea de dispozițiuni contra remizierilor și restrângerea drepturilor de acțiune a acestora. Cu toate ocaziunile însă, dispozițiunile luate s'au dovedit nefolositoare.

Bursa este un organism viu, funcționarea ei este condiționată de o sumedenie de factori. La reglementarea acestei funcționări trebuie să se aibă în vedere exigențele factorilor determinanți ai târgului, căci altfel ușor se poate produce anarhizarea organismului.

În cele de mai sus am arătat practica târgului nostru de efecte. Noua lege a burselor pentruca să poată fi aplicată, trebuie să aibe în vedere această practică, căutând să o sistematizeze și să-i înlăture prin dispozițiuni precise și severe anomaliile. Căci anomaliile există.

§.

Banca Plăților Internaționale.

Conferența experților din Paris a decis înființarea unei organizații speciale, a unei bănci, căreia, de comun acord, să i se încredințeze serviciul plăților internaționale între diferitele state.

Banca va purta titlul de „Banca plăților internaționale“.

Expozeul experților privitor la organizarea băncii reparațiunilor începe cu constatarea, că planul general pentru regularea completă și de-

finitivă a problemei reparațiunilor are, în prima linie, caracter financiar. Reclamează deci efectuarea a diferite operațiuni bancare, ce se vor ivi în intervalul dintre plata anuităților și distribuirea definitivă a sumelor. O bancă, destinată să îndeplinească aceste operațiuni, justifică, natural, licitudinea tuturor controlurilor de natură politică și are nevoie în acest scop, de un aparat, cu caracter financiar și comercial, care să ofere toate avantajele și să poarte totodată și toate răspunderile, ce rezultă din orice transacțiune comercială. Procesul de trecere a problemei reparațiunilor din domeniul politic, pe cel financiar, inaugurat cu planul Daves, face astfel un pas înainte.

Banca va lua locul comisiei de reparațiuni existente, în măsura în care lucrările acesteia vor trebui continuate; va lua asupra și întreaga administrație externă, va efectua încassarile și plățile și se va îngriji de comercializarea acelor părți ale anuităților germane, cari pot fi comercializate.

Activitatea băncii se va desfășura în conformitate cu practica comercială și financiară. Da fi pusă la adăpostul ori-căror influințe politice, și atribuțiunile și sfera ei de activitate vor fi destul de larg croite, pentruca să se poată ocupa în deplină libertate și grabnic, de problemele, ce derivă din regularea obligațiunilor Germaniei.

Banca va fi înzestrată cu un aparat, care prevede un element elastic între plățile, ce are de făcut Germania și realizarea lor.

Sediul noii bănci internaționale încă nu este definitiv hotărât; va fi probabil într'un centru financiar neutral, în Elveția sau în Olanda.

Capitalul social al noii bănci s'a fixat cu 100 milioane Dollari.

„Comitetul de organizare“ al băncii va fi designat de guvernatorii băncilor de emisiune ale celor 7 țări, căror aparțin membri actualului comitet.

Controlul asupra întregii administrații a băncii internaționale îl exercită Direcțiunea, membri căreia trebuie să și aibă domiciliul în Europa și să fie în situație a participa regulat la ședințele Direcțiunii.

Toți președinții băncilor de emisiune, ale celor 7 țări, reprezentate în Comitetul actual, ori locțiitorii propuși de aceștia, sunt ex officio directori ai băncii.

Fiecare președinte va mai numi încă un director, cetățean al țării sale și reprezentant al finanței, industriei ori a comerțului.

Guvernatorul Băncii Franței și al Băncii Imperiului (Reichsbank) pot alege, dacă voiesc, sub durată plății anuităților germane, încă câte

un director, cetățean al țării lor și reprezentant al industriei ori al comerțului.

Acești 14 (eventual 16) directori vor alege, în baza listelor prezentate de prezidenții băncilor de emisiune ale celorlalte țări atașate și în care liste pot figura acești prezidenți, cel mult 9 directori.

Banca Plăților Internaționale va face operațiuni bancare cu băncile de emisiune și prin mijlocirea acestora, precum și cu alte bănci, cu banchieri, cooperative și cu particulari, din orice țară, de sine înțeles întrucât banca de emisiune a țării din chestiune este de acord cu aceasta.

Va cumpăra și vinde: monete de aur, polițe și alte titluri de împrumut cu scadență scurtă; va face depozite la băncile de emisiune, va redisconta portofoliul acestora și va cumpăra și vinde hârtii de valoare, dar cu excluderea acțiunilor.

Banca va mai fi autorizată să emită obligațiuni de împrumut, de lungă ori de scurtă durată, cu sau fără asigurare, pentru a putea aproba credite băncilor de emisiune.

Beneficiul net realizat se va întrebuința pentru crearea unui fond de rezervă (5% a beneficiului), până va ajunge fondul la 10% a capitalului social.

Se va distribui o dividendă anuală până la 6%, care se va spori, treptat, până la maximum 12%. Direcțiunea însă este îndreptățită să rețină aceste sume pentru crearea unui fond de rezervă pentru dividendele plătibile în viitor. Jumătate din beneficiul net se va atribui apoi fondului de rezervă general al băncii, până ce acesta va ajunge la mărimea capitalului social. Dotația fondului de rezervă scade apoi treptat până la 5% a beneficiului.

Banca va intra în funcțiune, cât mai curând posibil, trecând asupra ei toate atribuțiunile comisiunii de reparațiuni, a căreia legătură cu Germania va înceta definitiv.

Cursa morții.

Astfel își întitulează cunoscutul economist francez E. Touger, articolul de fond, ce publică în „L'européen“, din care extragem ideile principale.

În urma evenimentelor din ultimii 15 ani, economia mondială a fost răsturnată. Oamenii, cari au urmărit evoluțiunea economică a marelor țări, în decursul secolului XIX. și XX. au rămas copleșiți de schimbările, cari au avut efecte multe în viața popoarelor. Dintre aceste cele mai caracteristice și recente sunt:

În Anglia odată cu ridicare valutei o criză de șomaj necunoscută până azi;

În Franța abandonarea politicii de plasare a capitalurilor în streinătate, desvoltarea ipertrofică a unor industrii și stagnarea în desvoltarea economiei naționale;

În Germania scumpirea banilor, balanță comercială deficitară și tendința mică a efortului băncilor și industriilor de-a câștiga debușeuri exterioare.

La din contră în Statele-Unite abundență mare de capitaluri, dominațiunea financiară a piețelor streine și balanță comercială cât se poate de favorabilă.

Numai comparațiunea soldurilor totalizate ale balanțelor comerciale din țările europene și a celor extra-europene pentru 1928 ne poate arăta situațiunea internațională.

Țările europene Sold deficitar de 114 miliarde franci.

Țările extra-europene Sold creditor de 65 miliarde franci, din care sumă 27 miliarde revine Statelor-Unite.

Din compararea cifrelor sus indicate se degajează o situațiune de dependență cu caracter aproape tragic a Europei față de America de Nord.

O altă dovadă hotărâtoare de inferioritate manifestată în mijloacele economice ale Europei este procentul impozitelor fiscale pe un locuitor: Statele-Unite 9.6%, Italia 17.5%, Belgia 23%, Germania 24%, Anglia 25.5% și Franța 31.4%.

Ce măsuri au luat oare diferitele țări pentru a putea face față unei astfel de situațiuni în economia interioară a finanțelor publice?

Cele mai multe țări, a căror greutatea publice s'au urcat, pe când mijloacele financiare scădeau, au încercat să se ajute singure. Au desvoltat industriile lor și au creat altele, cari le lipseau, pentru a reduce tributul ce-l plătesc streinătății.

Au urmat protecționisme și bariere vamale excesive, a căror efecte dezastruoase se văd pretutindeni. Urmează un tablou pentru anii 1913 și 1929, care ne arată indicile comparativ al tarifelor vamale unor țări în raport cu valoarea produselor la care se referă.

	1913	1929
Ceho-Slovacia	—	23,1
Jugo-Slavia	18,3	22,8
Austria	16,8	19,8
Chili	20,1	18,1
Italia	8,5	18,1

	1913	1929
Norvegia	11,7	16,4
Suedia	17,7	16,3
Indiile britanice	11	15,8
Africa de Sud	15,9	14,6
Franța	11,5	14,5
Germania	8,8	14,2
China	5	13,6
Elveția	6,4	13,4
Belgia	5,6	12,5
Danemarca	8,2	11,9
Egipt	5,1	8,1
Părțile de jos	3,7	7,8
Marea Bretagne	0	7,7

Indicele mijlociu pentru cele 30 țări dă un coeficient de 18,5 pentru 1913 și 28,3 pentru 1929.

Trebute însă să relevăm că în urma urcării exagerate a tarifelor vamale fiecare țară este nevoită să recurgă la propriile ei puteri. Între astfel de împrejurări balanța comercială devine în timp scurt deficitară. Aceasta este adevărata „cursă a morții“, asupra căreia trebuie să insistăm, căci pericolul care urmează poate fi izvorul multor conflicte grave.

Există un singur mijloc de apărare de acest pericol și acesta este crearea unei uniuni economice a țărilor europene. Aceste toate — unele într-o măsură mai mică, altele mai mare — au pierdut bogății uriașe și dacă în timpul cel mai scurt nu vor înțelege că numai o solidaritate strânsă pentru apărarea intereselor lor îi poate mântui, riscă să ajungă tributare supremației Statelor-Unite din America.

Puterea Statelor-Unite devine formidabilă, căci ea este posesoarea a $\frac{3}{4}$ din aurul lumii; își procură din solul propriu materiile prime esențiale industriile lor și dominează prin debușeurile lor, și o protecțiune vamală aproape prohibitivă.

Egoismul cras al acestei mari națiuni, care de atâtea ori prin elanul ei generos a stors admirațiunea lumii, provoacă îngrijorare. În fața acestei situațiuni țările europene cu finanțele lor slabe, cu greutățile, pe cari le întimpină cu producțiunea, cu debușeurile lor restrânse, sunt o pradă ușoară.

Dar pentru a putea lua inițiativa acestei apropieri economice europene, care singură salvează, trebuie lichidate datorile financiare din războiu. Deci este absolută nevoie ca acestea să se aranjeze cât mai curând, pentru ca civilizațiunea să poată eși din impasul în care se află azi.

Congresul contabililor experți.

Congresul contabililor experți, autorizați și stagiați ținut în zilele de 23 și 24 Iunie a. c., în Constanța, a formulat privitor la *învățământul comercial*, următoarele deziderate:

1. Organizarea unui învățământ comercial de zi și de seară, paralel atât pentru cursul inferior, cât și pentru cursul superior, separat pentru băieți și pentru fete.

2. Trecerea dela un grad la altul în învățământul comercial, și dintr'un învățământ în altul, inferior sau superior, cu examen de diferență.

3. Admiterea absolvenților școalelor comerciale superioare la examenul de bacalaureat și deci dreptul de înscriere la universitate.

4. Recrutarea corpului didactic pentru științe comerciale se poate face atât dintre profesorii definitivii cât și dintre absolvenții școalelor superioare de comerț, cu examen special de capacitate, având studii comerciale, iar pentru celelalte obiecte de studiu numai în urma unei specializări.

5. Obligativitatea contribuției la susținerea învățământului comercial din partea județelor, comunelor, camerelor de comerț și a tuturor instituțiilor cu caracter economic, dându-se o deosebită atențiune laturei practice a învățământului comercial.

Privitor la înființarea Casei de Pensii, Asigurare și Ajutor, congresul, în baza raportului și studiului documentat, prezentat de Vasile Ulaicu, Cluj, a votat următoarea moțiune: Congresul contabililor, hotărăște înființarea unei case de Asigurare și Pensii sub forma unei societăți anonime și autoriză consiliul superior, ea împreună cu secția Cluj, să procedeze la formalitățile de constituire, îndată ce va avea cel puțin 1000 de adeziuni de membri asigurați. La capitalul acestei societăți vor contribui și secțiunile împreună cu Consiliul superior, pe lângă asigurați. La asigurările de ajutor se vor admite numai membri corpului de contabili autorizați și experți.

În ce privește „Funcționarea și controlul Societăților Anonime pe Acțiuni, în viitorul cod de comerț“, s'a cerut fixarea unui minimum relativ de capital după natura și obiectul întreprinderii.

Constatarea faptului, că societatea dispune efectiv de capitalul pe care îl anunță.

În scopul evitării abuzurilor să se facă cu 8—15 zile înainte de adunarea de constituire un prospect detaliat al naturii achizițiilor. De justa estimare a achizițiilor să răspundă solidar Consiliului de administrație, cu toată averea.

La administrația societăților să ia parte cât mai mulți profesioniști cu responsabilitate.

Să se revadă modul de recrutare și de funcționare al censorilor.

Să se revadă codul cu privire la ținerea adunărilor generale.

Viitorul cod de comerț să prevadă norme precise și detaliate asupra modului întocmirii bilanșurilor anuale.

Ultimul referat a fost privitor la „Chestiunea răspunderii expertului contabil“ tratând drepturile

și îndatoririle, recuzări, penalități pentru neurmărire, obligațiuni și răspunderi, onorarii, jurământul, alte sancțiuni. Răspunderea altor profesii: răspunderea avocatului, acțiunea disciplinară, răspunderea medicilor, răspunderea arhitectului. Răspunderea expertului contabil discutată în congresul dela Amsterdam.

Referatul Dlui Drăgănescu este o interpretare a puținelor texte de legi cu referire la problema destul de grea a răspunderii expertului contabil. El câștigă în importanță prin faptul că generalizându-se controlul prin experți-contabili la toate instituțiile publice cu caracter economic, ca și la întreprinderile comercializate, va servi de călăuză acestora în împlinirea datoriei lor.

A. C.

Situația.

Știrile primite zilele din urmă cu privire la activitatea vie, ce se observă prin porturi, mulțimea devizelor ce a invadat în ultima săptămână târgul de devize și care a scăzut pe piața dela Banca Națională peste 1 miliard Lei, au avut darul să creeze o atmosferă mai vioată și de încredere.

Aceasta se resimte și în bursă. În ultima săptămână au fost căutate cu deosebire Băncile Naționale, apoi Reșița, Letea, Clădirea Rom, S. T. B. Locuințe estive și Mica.

Petroliferele sunt neglijate. În ultimul timp s'au făcut multe operațiuni de conversiune în sarcina acestora. Cu deosebire s'au vândut Credit Minier și s'au cumpărat în schimb Letea. Soartea cea mai tragică este a I. R. D. P.-ului. Nenoroetul lor a făcut, ca tocmai în aceste vremuri critice, doi dintre cei mai mari acționari ai lor trebuie să se execute. După terminarea acestor vânzări este exclus, ca aceste hârtii să nu-și revină simțitor.

Zilele din urmă s'au cam arătat pe piața acțiuni dela banca „Hermanstädter Allgemeine Sparkassa“ Sibiu, la cursul de ceva peste nominal.

Piața rentelor nu prea este susținută. De altfel aceasta în timpul vacanței în totdeauna este neglijată.

Este semnificativ, că deși am intrat în luna Iulie, în cercurile bursiere nu se arată nici o grabă pentru vilegiatură.

Peste tot se fac mari pregătiri pentru valorizarea recoltei, care promite mult. Institutul de export de pe lângă Banca Centrală a Cooperăției se vede că voiește să ia parte activă la acest export. În ultima lor ședință participând și dl. Ministru Răducanu li s'a comunicat, că statul le va da un fond de 500 milioane pentru valorificarea în comun a recoltei de cereale prin cooperative. Este de dorit ca să iasă din aceste afaceri

câștiguri cât mai frumoase pentru a-și putea crea o situație cât mai bună.

Cu această ocaziune s'au făcut însă unele declarații pe cari nu le putem lăsa neamintite. Ca o justificare a intervenției cu banii Statului a Institutului de Export se aduce pretextul, că țărani nu pot fi lăsați pe mâna speculanților.

Afară de cazul acesta zilele trecute au mai fost semnalate și altele asemănătoare la C. F. R. S'au dat comenzi Uzinelor Hunedoara, cari întrec mult capacitatea de producție a acestora s. a.

Persecutarea comerțului și industriei particulare nu prea este justificată atunci, când dl. Ministru de finanțe pentru a putea echilibra bugetul — cu siguranță fără voia D-sale — este nevoit a recurge din nou la mărirea impozitelor. Și aceasta cu atât mai vârtos, că institutele de stat protejate nu plătesc impozite și pe de-asupra trăiesc în sarcina bugetului.

*

Săptămâna trecută s'a ținut marele proces al acționarilor români cu consiliile de administrație: Credit Minier și I. R. D. P. Jocurile de bursă fantastice, ce s'au dat în aceste hârtii și prăbușirea cursurilor acestora survenită în lunile din urmă, prăbușire, la care nici cel mai pesimist jucător la „baisse“ nu ar fi cutezat să se gândească, au avut ca rezultat, că o mulțime de capitaliști români au pierdut sume enorme, numai și numai din cauza prea marelui încrederi, ce au avut în viitorul acestor societăți.

Acuzele cele mai grave — lipsă de pricere și risipirea banului — au fost aduse consiliului de administrație, fără ca aceasta să fi putut prezenta vre-o scuză în favorul său.

Din desbaterile urmate rămâne impresia, că aceste societăți cu greu fac față condițiilor grele de exploatare și valorizare ce întâmpină, și că vor avea nevoie de noi ajutoare de capitaluri spre a se întrema.

I. R. D. P. în timpul din urmă s'a năzuit mult să câștige colaborarea capitalului străin. Spre scopul acesta și-a transformat acțiunile în purtătoare și a dus lungi tratative în străinătate, cari însă până în prezent nu au dat rezultate.

Creditul Minier nu se mișcă. Acțiunile nu voiește să și le transforme în purtătoare.

Și-au mai ținut adunările generale și alte două soc. naționale de petrol: Petrolul Rom. și Subsolvul Român.

Nici una nu dă dividend.

Tot săptămâna trecută și-au ținut adunarea generală marile noastre industrii „Reșița și Textila Buhuși“, menținându-și dividendul la cel dat anul trecut.

București.

Remizier.

Inscrierile la școalele superioare de comerț.

O nouă dispozițiune a ministerului instrucțiunii.

Conform novelor dispozițiuni luate de ministerul Instrucțiunii Publice se pot înscrie la clasa I-a a școalelor comerciale superioare de băieți și fete, pentru anul școlar 1929—30, următoarele categorii de elevi:

1. Elevii, cari au terminat IV clase gimnaziale de Stat.

2. Elevii, cari au dobândit certificatul de absolvire a gimnaziului (3 clase) în conformitate cu legea învățământului secundar în vigoare.

3. Elevii, cari au terminat 3 clase secundare, după programul vechiu, din anul 1928 și 1929, cu examen sumar oral de limba română, istoria Românilor, geografia României și instrucția civică, pentru a obține certificatul de absolvire a cursului secundar inferior.

4. În cazul când efectivul clasei I-a nu se va împlini cu cei din categoriile arătate mai sus, se vor admite și candidații absolvenți ai școalelor elementare comerciale, cari au etatea de 14 ani împliniți la 1 Septembrie anul crt.

Acești candidați vor fi supuși unui examen de admitere (scris și oral) după programul gimnaziului, asupra următoarelor materii: limba română, limba franceză, aritmetica rațională și științele fizico-chimice.

Examenele de selecțiune prevăzute la art. 8, din regulamentul școalelor comerciale superioare, se va ține numai pentru absolvenții gimnaziului (categoria I, II și a III-a) și după programul clasei a III-a gimnazială, asupra următoarelor materii: o lucrare scrisă din limba română și matematici și o examinare orală din limba română și franceză.

CRONICĂ.

Fuziuni de bănci ardelen. Precum șntem informați banca „Codreana” din Băsești (Sălajtu) și „Banca Comercială și Industrială Sălăjană s. p. a.” din Șimleul Silvaniei, au decis să fuzioneze, prima contopindu-se cu ultima.

„Banca Comercială și Industrială Sălăjană” este o bancă naționalizată, cu un capital de Lei 10,000,000— și are 8 ani de existență.

*

O statistică a Postei române. În anul 1927 au fost pe teritoriul țării 6417 ofiții postale și 7952 cutii postale. Numărul pieselor expediate (scrisori,

pachete, imprimate etc.) a fost de 342,740.313, din care 293,188.442 în interiorul țării.

În corespondența externă stă Germania la locul prim cu 3¹/₂ milioane expediții postale și 100.000 telegrame. În Ungaria s'au expediat 3¹/₄ milioane scrisori și altele în Austria 2³/₄ milioane și în Franța 2 milioane.

Urmează apoi Ceho-Slovacia, Polonia, Jugoslavia, Belgia, Elveția, Grecia și Bulgaria.

*

Birou comun de lichidare a operațiilor de bursă. Cu începere dela 1 Iulie a. e. funcționează la Bursa din București un birou comun de lichidare al tuturor operațiilor zilnice dintre agenții bursei.

Agenților de schimb le este strict interzis să rămână în vreuna din zile cu vre-un post nelichidat.

*

La „Banca Franco Română” București, ajunsă în jenă financiară s'a instituit cu 1 crt., un Comitet de conducere a operațiilor sub conducerea dlui Nițulescu, inspector general la Banca Națională. Membrii ai acestui comitet mai sunt dir. gen. al băncii dl I. D. Protopopescu și Ing. Kopriol, mare acționar.

*

Numărul locuitorilor direct producători în România Numărul total al populației României este evaluat, conform unor date statistice apărute în „Argus”, la rotund 18 milioane, din cari la orașe rotund 3.400,000 (18·5% a totalului) și 17.600,000 la sate (81·5% a totalului).

Totalul populației muncitoare (active) este de rotund 9.600,000 iar totalul populației neactive (întreținute) de rotund 8.400,000.

*

Indicele de scumpete pe Maiu. În luna Maiu a. e., alimentele s'au scumpit, față de prețul din August 1916 de 61·77 ori, diversele de 38·86 ori.

Media prețurilor tuturor mărfurilor este de 56·47 ori mai mare, decât în August 1916 și s'a urcat față de media pe luna Aprilie 1929, cu ¹/₄ la sută.

Situațiunea sumară a Băncii Naționale a României

Extragem din ultima situațiune sumară, dela 15 Iunie 1929, a Băncii Naționale următoarele poziții:

Activ	Lei
Aur în țară și străinătate	8.674,246.988
Devize	2.235,164.455
Monetă divizionară	3,673.486
Portofoliul comercial	8.490,391.660
Imprumuturi pe efecte publice, warante etc.	984,157.955
Datoria Statului	4.000,000.000

Avansuri temporare Tezaurului . . .	2.000,000.000
Efecte publice	579,167.302
Fonduri de pensiuni și asistență pentru personal	104,574.286
Imobile	370,202.926
Mobilier și mașini de imprimerie . .	59,563.666
Cheltuieli de administrație	184,593.330
Efecte și avansuri rambursat prin Stat	1.671,850.000
Argint—Lingouri și monete	6,372.834
Conturi diverse	1.280,150.466
Aur la Moscva	
Totalul activelor	30.608,109.356

Pasiv

Capital	600,000.000
Fonduri de rezervă diverse	689,109.709
Bilete B. N. R. în circulațiune	18.798,155.163
Conturi curente și recepise la vedere	7.757,363.230
Dobânzi și beneficii diverse	237,651.346
Conturi diverse	2.385,729.908
Raportul între stocul de aur și angajamente	32·66 ⁰ / ₀
Raportul între stocul total și angajamente	39·83 ⁰ / ₀

Taxa:	Scont	9 ¹ / ₂ ⁰ / ₀
	Dobânda	10 ¹ / ₂ ⁰ / ₀

Cursul Valorilor la București

la 4 Iulie 1929.

EFACTE

	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 ¹ / ₂	70—80
Rentă 1913 duplicate	4 ¹ / ₂	70—80
Scris Rurale	5	49—49 ¹ / ₄
Scris Urb. București	5	49—49 ¹ / ₄
Scris Urb. Iași	5	51—51 ¹ / ₂
Comuna București	4	50—60
Comuna București	5 ⁰ / ₀	50—60
Imprumutul Național 1916	5	64—64 ¹ / ₄
Imprumutul Unirii 1919	—	56 ¹ / ₂ —56 ³ / ₄
Imprumutul Refacerii 1920	5	57—57 ¹ / ₄
Renta împrumutării	5	52—52 ¹ / ₂
„ 1903 original	5 ⁰ / ₀	80—90
„ 1903 duplicate	5 ⁰ / ₀	50—60

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	10000—10050
Marmorosch Blank & Cie ex. cup.	500	1080—1090
Românească	500	865—875
„ pui	500	800—810
De Scont ex. cup.	500	310—320
Comerc. Română	500	940—950
Credit Român ex. cup.	500	930—940
Generala	500	590—610
Vilicola	500	290—300
Comerț Craiova opt.	500	770—780
Com. Ital. și Rom.	500	740—750

	Val. nom.	Cursul
Albina Sibiu ex. cup.	500	1000—1100
Carpaților	500	475—500
Franco-Română	500	80—100

ASIGURĂRI

Dacia-România ex. cup.	2000	6300—6400
Naționala	500	1050—1100
Generala	500	2350—2400
Agricola ex. cup.	500	1150—1200
Steaua României	500	980—1000
Prevederea	200	470—480
Soc. Urania	1000	2300—2400

PETROLIFERE

Steaua Română	500	1275—1300
Astra Română	500	2150—2175
Speranța opt.	500	1150—1200
Speranța pui	500	625—650
Petrol Blok	500	280—290
Petrolul Rom. opt.	500	580—590
Petrolul Rom. (pui)	500	400—410
I. R. D. P. opt.	500	295—300
Concordia	250	1100—1120
Creditul Minier opt.	500	630—640

DIFERITE SOCIETĂȚI

Reșița	500	680—690
C. Tramv. Buc.	500	920—930
Govora-Călimănești purtător	200	240—250
Govora-Călimănești nom.	200	230—235
Cartea Românească	500	345—350
Creditul Technic purt.	500	460—470
Creditul Technic nom.	500	430—440
Lelea opt. ex. cup.	500	690—700
Clădirea Românească	500	750—760
Mica	500	570—580
Carpatina	500	900—950
Credit Industrial ex. cup.	1000	740—750

MONEDE EFECTIVE

Dolari	167·35—167·65
Sterline	815—817—
Lirete	8·83—8·87
Cor. cehe	5·03—5·05
Franci francezi	6·67—6·70
Franci belgieni	4·62—4·67
Franci elvețieni	32·40—32·60
Mărci germane	40·25—40·45
Zloți	18·75—19·25
Șilingi austr.	23·90—24·10
Pengő	29·60—29·80
Dinari	2·96—2·98
Leva	1·21—1·22
Drachme	2·20—2·22
Lire otomane	83·00—83·50
Napoleon	652—656—